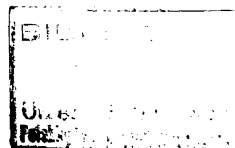

25 lipca 1925 r.

URZĄD PATENTOWY

C096, 29/30

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 1750.

Kl. 22 a ~~28~~ 29/30

Chemische Fabrik Griesheim-Elektron
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób otrzymywania barwników jednoazowych.

Zgłoszono 7 października 1922 r.

Udzielono 10 marca 1925 r.

Pierwszeństwo: 4 listopada 1921 r. (Niemcy).

W druku patentowym niemieckim 256999 i szeregu innych są opisane cenne barwniki jednoazowe z aryamidami kwasu 2-3-oksynaftoesowego, mogące służyć dla otrzymania trwałych laków lub podobnych barw na włóknistych materjach.

Wykryto obecnie, że powstają szczególnie cenne barwniki, jeżeli się łączy dwuazowaną 5-nitro-2-toluidynę z *p*-alkilooksyarylamidem kwasu 2.3-oksynaftoesowego. Otrzymuje się z tych wytworów nie tylko szczególnie trwałe na światło laki, ale też czerwone z niebieskawym odcieniem kolory na włóknie, które mogą być używane jako różowa barwa o wybitnej piękności i trwałości.

Przykład I. Do przygotowanego známym sposobem roztworu dwuazowego z 15,2 części 5 - nitro - o - toluidyny

($\text{CH}_3:\text{NH}_2:\text{NO}_2 = 1:2:5$) wlewa się powoli, dobrze mieszając, roztwór z 30,7 cz. *p*-azynydydu kwasu 2,3-oksynaftoesowego w rozcieńczonym ługu sodowym, przygotowanym z 29,2 cz. o 35° Bé ługu, zawierającego olej turecki i nadmiarowi kwasu roztworu dwuazowego odpowiadającą ilość octanu sodu. Barwnik wydziela się w postaci czerwonych kłaczek, odsącza się po skończeniu reakcji, przemywa się aż do reakcji obojętnej i ugniata się na pastę.

Po wyschnięciu tworzy on czerwony proszek, rozpuszczalny w stężonym kwasie siarkowym intensywnie czerwono z niebieskim odcieniem.

Przygotowany z tego, jednym ze zwykłych sposobów, barwny lak odznacza się wybitną trwałością na światło.

Przykład II. (Otrzymanie barwnika na włóknie.)

Wygotowaną dobrze z sodą albo sodą żrącą przędzę impregnuje się gorącym roztworem *p*-anizydydu kwasu 2.3-oksynaftoesowego, dobrze zwija i wywołuje się bez suszenia w roztworze dwuazowym 5-nitro-*o*-toluidyny.

Roztwory do przesycania (klotzlösung).

dla różowej barwy:

2 g *p*-anizydydu kwasu 2.3-oksynaftoesowego

5 cm³ ługu sodowego 34° Bé

50 cm³ oleju tureckiego

2 cm³ aldehydu mrówkowego (30%-wy)
rozpuszczone do 10 litrów

dla czerwonego koloru:

40 g *p*-anizydydu kwasu 2.3 oksynaftoesowego

100 cm³ ługu sodowego 34° Bé

120 cm³ oleju tureckiego

45 cm³ aldehydu mrówkowego (30%-wy)
rozpuszczone do 10 litrów

p-anizydyd - kwasu 2.3 - oksynaftoesowego zagniata się z ługiem i olejem tureckim, rozpuszcza się w gorącej wodzie, dopełnia zimną wodą do podanej ilości i do roztworu około 30° C dodaje się aldehydu mrówkowego.

Roztwór dwuazowy.

300 g 5-nitro-*o*-toluidyny rozpuszcza się w 600 cm³ kwasu solnego 20° Bé i 1000 cm³ wody przez gotowanie. Następnie dodaje się, ciągle mieszając, 1000 g lodu, 2000 cm³ zimnej wody, przyczem się wyłącza zasada. Do tej zawiesiny dodaje się powoli roztworu 150 g azotynu sodowego w 300 cm³ wody i po ukończeniu dwuazowaniu dopełnia się do 10 litrów.

Kąpiele barwiące:

dla różowego:

70 cm³ powyższego roztworu dwuazowego miesza się z 10 litrami zimnej wody i dodaje się na krótko przed barwieniem 10 cm³ octanu sodu 1 : 1.

dla czerwonego:

1 litr powyższego roztworu dwuazowego miesza się z 9 litrami zimnej wody i na krótko przed barwieniem dodaje się 160 cm³ octanu sodu 1 : 1.

Przesyconą przędzę przeciąga się przez krótki czas w kąpieli barwiącej, zwija, opłókuje dobrze zimną wodą i mydli się, gotując.

Otrzymuje się czyste, niebieskawe odcienie różowe i czerwone o nadzwyczajnej połyskliwości i wybitnej wytrzymałości na światło.

Sposób może też być przeprowadzony podobnie z innymi *p*-alkiloksyarylamidami kwasu 2.3-oksynaftoesowego np. *p*-fenetydydem kwasu 2.3-oksynaftoesowego.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób otrzymania barwników jednoazowych, znamienny tem, że kombinuje się dwuazowy związek 5-nitro-*o*-toluidyny ($CH_3:NH_2:NO_2 = 1:2:5$) z *p*-alkiloksyarylamidem kwasu 2.3-oksynaftoesowego.

2. Sposób otrzymania barwników monoazowych na włóknie, znamienny tem, że włókno impregnuje się *p*-alkiloksyarylamidem kwasu 2.3-oksynaftoesowego i wywołuje się związkiem dwuazowym 5-nitro-*o*-toluidyny ($CH_3:NH_2:NO_2 = 1:2:5$).

Chemische Fabrik
Griesheim-Elektron.

Zastępca: M. Kryzan,
rzecznik patentowy.